

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU
WSPIERANIA RODZINY W GMINIE SZEMUD
ZA ROK 2024**

Szemud, marzec 2025 rok

Do zadań własnych gminy należy tworzenie systemu opieki nad dzieckiem oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Jedną z form jest zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny. W gminie Szemud to zadanie realizowane jest w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szemudzie.

W 2024 roku wsparciem asystenta rodziny objęto 26 rodzin, z czego w 7 rodzinach zakończono asystenturę, natomiast 2 rodziny po zakończeniu asystentury były monitorowane. Celem tej pracy jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jej głównym założeniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie.

Poniższa tabela określa liczbę rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny oraz inne formy pomocy.

Tabela nr 1. Działania realizowane przez asystenta rodziny

Lp.	Rodzaj działania	Liczba rodzin
1.	Wsparcie asystenta rodziny	26
2.	Monitorowanie rodzin po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny	2
3.	Zakończenie współpracy rodziny z asystentem rodziny	7
4.	Rodziny korzystające z poradnictwa specjalistycznego – porady prawne	9
5.	Rodziny korzystające z poradnictwa specjalistycznego- porady psychologiczne	18
6.	Rodziny korzystające z pomocy mediatora	0
7.	Rodziny korzystające z terapii uzależnienia lub współuzależnienia	6
8.	Rodziny korzystające z programu korekcyjno-edukacyjnego dla rodziców, mających ograniczoną władzę rodzicielską (Szkoła dla Rodziców)	4

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina współfinansuje pobyt dzieci z terenu Gminy Szemud w rodzinach zastępczych, zawodowych, niezawodowych, w rodzinnych domach dziecka oraz dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo- wychowawczych. Koszt pokrywany jest w wysokości 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej; 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej; 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dzieci w pieczy.

W 2024 roku koszt pobytu 24 dzieci w rodzinie zastępczej (zawodowej i niezawodowej) oraz w rodzinnych domach dziecka w związku z opieką i wychowaniem wyniósł **330.149,75** zł. Nastąpił wzrost tych wydatków w porównaniu do 2023 roku o **55.079,00** zł. co jest

wynikiem partycypowania w kosztach objęcia rodzinnej pieczy zastępczej lub rodzinnego domu dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Wynika to z nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. dotyczącej zmiany brzmienia art. 191 ust. 9 (t. j.: Dz.U. z 2025 r., poz. 49), który stanowi: „gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej będzie partycypować w kosztach objęcia rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej”.

Zadania dotyczące pomocy rodzinie realizowane są w oparciu o Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Szemud na lata 2023-2025.

Celem głównym Programu jest udzielanie kompleksowej pomocy oraz wsparcie rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem w gminie Szemud. Jego efektem ma być przywrócenie rodzinom zdolności prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprawa sytuacji socjalnej rodzin, a w szczególności rodzin zagrożonych odebraniem dziecka z rodziny. Ważne jest zminimalizowanie ryzyka powstawania sytuacji kryzysowych w rodzinach oraz umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej. Ważnym elementem jest rozwijanie współpracy podmiotów działających na rzecz rodziny. Realizacja programu w 2024 roku skoncentrowana była na trzech celach szczegółowych. W poniższych tabelach przedstawiono działania zrealizowane w 2024 roku w ramach celów szczegółowych.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

Tabela nr 2. Raport z realizacji działań

Działanie	Raport z realizacji zadań
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pracę socjalną i wsparcie asystenta rodziny; 2. Wspieranie rodzin w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dziecka i rodziny poprzez zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej; 3. Organizowanie usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych; 4. Zapewnienie rodzinom z gminy Szemud dostępu do nieodpłatnego poradnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • W 2024 roku w gminie Szemud z pomocy społecznej skorzystało 457 rodzin, w tym 302 rodziny z pracy socjalnej, realizowanej przez pracowników socjalnych, pracą socjalną objęto również 22 rodziny, które korzystały z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych; • Wsparciem asystenta rodziny objęto 26 rodzin, w tym 55 -ro dzieci; • Z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystało łącznie 30 rodzin, w tym 8 rodzin z dziećmi; • Z pomocy psychologa skorzystało łącznie 41 osób, w tym 18 osób objętych wsparciem asystenta rodziny;

<p>specjalistycznego oraz w miarę potrzeb terapii i mediacji;</p> <p>5. Tworzenie warunków i organizacja spotkań dla rodzin w celu wymiany doświadczeń i zapobieganiu izolacji;</p> <p>6. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;</p> <p>7. Prowadzenie spraw zmierzających do podjęcia leczenia uzależnienia;</p> <p>8. Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • W 6 rodzinach, w których wychowuje się dziecko z niepełnosprawnością udzielono pomocy w postaci usługi opieki wychowawczej; • 6 osób objętych wsparciem asystenta skorzystało z terapii uzależnienia od alkoholu, 2 osoby z rodzin wsparcia asystenta skorzystały z programu korekcyjno- edukacyjnego dla rodziców, mających ograniczoną władzę rodzicielską 2 osoby skorzystały z warsztatów w szkole dla rodziców; • W 2024 roku prowadzono procedurę Niebieskiej Karty w 44 rodzinach, 25 procedur zostało zakończonych z powodu ustania przemocy, a 7 z powodu bezzasadności prowadzenia procedury (łącznie zakończono 32 procedury); • Wobec 42 osób prowadzono postępowanie w przedmiocie zobowiązania do leczenia uzależnienia realizowane przez GKRPIA, z pośród których 8 osób podjęło dobrowolną terapię; wśród osób objętych pomocą asystenta rodziny -9 osób w 2024 r. również podjęło dobrowolną terapię (łącznie 17 osób); • Rozdysponowywano ulotki o poszukiwaniu rodzin wspierających;
--	---

Źródło: Opracowanie własne

Rodziny zamieszkujące na terenie Gminy Szemud miały możliwość skorzystania z nieodpłatnego poradnictwa psychologicznego i prawnego. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szemudzie porad udzielał psycholog. Wobec rodzin z problemem przemocy oraz uzależnienia realizowano procedury Niebieskiej Karty lub zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego. Rodziny, w których występują poważne problemy opiekuńczo-wychowawcze i zachodzi obawa odebrania dziecka z rodziny objęte były pomocą asystenta rodziny. Przydzielenie rodzinie asystenta rodziny następuje na wniosek pracownika socjalnego, który zdiagnozował w rodzinie problemy opiekuńczo-wychowawcze. Zadaniem asystenta rodziny jest praca z rodziną, prowadzona za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Asystent rodziny dokumentuje pracę w postaci planów pracy z rodziną, ich aktualizacji oraz okresowej oceny sporządzanej nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy. W GOPS Szemud zatrudnionych jest dwóch asystentów rodziny. Jak wynika ze sprawozdań GOPS w 2024 roku w 22 rodzinach zdiagnozowano bezradność w

sprawach opiekuńczo - wychowawczych. Jeden asystent rodziny nie mógł objąć pomocą wszystkich rodzin wymagających tego rodzaju wsparcia, w związku z powyższym obecnie pracę tę wykonuje 2 asystentów.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pomoc może być realizowana przez rodziny wspierające. Zadaniem rodzin wspierających jest pomoc rodzinom, które mają trudności w opiece i wychowaniu dzieci poprzez organizowanie czasu wolnego dzieciom, wypracowywaniem nawyków wspólnego spędzania czasu, pomoc w nauce, itp. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. W roku 2024 nie nawiązano współpracy z potencjalnymi rodzinami wspierającymi. Należy tutaj dodać, że rodzinom wspierającym nie przysługuje wynagrodzenie za tę pracę, ponadto brak jest zainteresowania tą formą wsparcia.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2

Rozwijanie systemu pomocy rodzicom biologicznym w opiece nad dziećmi

Tabela nr 3. Raport z realizacji działań

Działanie	Raport z realizacji zadań
<ol style="list-style-type: none"> 1. Utworzenie i prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienia w nich miejsc dla dzieci; 2. Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej; 3. Prowadzenie działań profilaktyczno-wychowawczych w szkołach; 4. Organizowanie wypoczynku dla dzieci z terenu gminy Szemud; 5. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. 	<ul style="list-style-type: none"> • W 2024 roku prowadzono placówkę wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, która zapewnia 30 miejsc dla dzieci; Zadania: promowanie placówki: (ulotki, plakaty, spotkania w szkołach) Organizowanie dla dzieci wycieczek jednodniowych i dwudniowych oraz ferie i wakacje. Akcje -wolontariat świąteczny, integracja z wolontariuszami z innej narodowości. Warsztaty z psychologiem- „ Fundacja dla Was”- „Dzieci z rodzin z wykluczeniem społecznym”. • Przygotowanie przez dzieci z placówki spektaklu muzycznego „Lifehuse Everything”w Sopocie w Muszli Koncertowej. • W 2024 roku 24 dzieci przebywało w pieczy zastępczej; • W szkołach prowadzono zajęcia profilaktyczno-wychowawcze zgodnie z planem wychowawczym; • W 2024 roku 39 dzieci skorzystało z kolonii i wypoczynku;

	<ul style="list-style-type: none"> W 2 rodzinach prowadzono monitorowanie sytuacji dzieci po zakończonej pracy asystenta rodziny;
--	--

Źródło: Opracowanie własne

Uchwałą Rady Gminy Szemud z dnia 30 września 2021 r. została utworzona Placówka Wsparcia Dziennego prowadzona w formie opiekuńczej. Jest ona przeznaczona dla dzieci i młodzieży, w szczególności z rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Placówka została wpisana w struktury organizacyjne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szemudzie, a jej organizację określa regulamin organizacyjny. Placówka prowadzona jest w Szemudzie, w budynku przy ul. Sportowej 2 do której uczęszczają dzieci tylko z okolicznych miejscowości, z uwagi na odległość. Powyższa forma wsparcia cieszy się dużym zainteresowaniem. Warto byłoby rozwinąć ją w innych miejscowościach naszej gminy, choćby w postaci pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę w formie działań animacyjnych i socjoterapeutycznych.

CEL SZCZEGÓŁOWY 3

Prowadzenie działalności profilaktycznej oraz rozwój współpracy podmiotów działających na rzecz rodziny

Tabela nr 4. Raport z realizacji działań

Działanie	Raport z realizacji zadań
<ol style="list-style-type: none"> Uświadamianie rodzin, mieszkańców gminy Szemud o dostępnych formach pomocy rodzinie w przypadku trudności; Prowadzenie działań poprawiających współpracę instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny; Doskonalenie kadry (szkolenia dla pracowników socjalnych, asystenta rodziny oraz innych osób pracujących z rodziną); Organizowanie spotkań, konferencji lub seminariów dotyczących problematyki rodziny; Organizowanie lokalnych kampanii na rzecz rodziny; Prowadzenie bieżącej diagnozy sytuacji rodzin w gminie Szemud; 	<ul style="list-style-type: none"> Bieżące informacje umieszczone są na stronie www.gops.szemud.pl, kontynuowana jest akcja informacyjna w postaci plakatów i ulotek „Zostań rodziną wspierającą”; Współpraca asystenta rodziny ze szkołami, częsty kontakt osobisty i telefoniczny oraz pozyskiwanie ze szkół pisemnych informacji o funkcjonowaniu dziecka w szkole (28 opinii o uczniach); Współpraca ze służbą zdrowia oraz pozyskiwanie pisemnych informacji o dziecku pod względem zdrowotnym (2 informacje o zdrowiu dziecka); W 1 rodzinie objętej wsparciem asystenta rodziny prowadzona była praca w grupach interdyscyplinarnych; Współpraca z sądem rodzinnym (6 sprawozdań, 16 informacji o rodzinach do

	<p>sądu, 1 pismo do prokuratury, 1 pismo do rzecznika praw dziecka;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z MOPS, GOPS- 5 informacji o rodzinie; • Opiniowanie sytuacji rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej- 14 opinii.
--	---

Źródło: Opracowanie własne

W gminie Szemud systematycznie rozwijany jest system wsparcia pomocy rodzinie przeżywającej trudności. Współpraca polega przede wszystkim na wymianie informacji pomiędzy instytucjami na temat sytuacji dzieci i ich rodzin, możliwych form pomocy oraz planu pracy z rodziną biologiczną. Wspólne spotkania przedstawicieli służb tj. pracowników socjalnych, Policji, pedagogów szkolnych, pielęgniarki środowiskowej odbywają się w ramach prac grup diagnostyczno-pomocowych, zwołanych w związku z przemocą domową. Asystent rodziny we współpracy z pracownikiem socjalnym realizuje plan pracy z rodziną, uczestniczy też w spotkaniach dotyczących dzieci w pieczy zastępczej. Współpraca z sądem realizowana jest poprzez kontakt z kuratorami zawodowymi i społecznymi oraz cykliczne przygotowywanie informacji o sytuacji rodziny na potrzeby sądu. W 2024 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szemudzie w 1 rodzinie objętej wsparciem asystenta rodziny odbywały się spotkania zespołu specjalistów jakim jest grupa interdyscyplinarna, podczas których zostały opracowane plany pracy oraz kierunki działań zmierzających do poprawy sytuacji dziecka i rodziny.

Ocena sytuacji rodzin oraz diagnoza występujących w nich problemów jest pierwszym krokiem w kierunku udzielenia im skutecznej pomocy. Informacje o rodzinach w kryzysie lub przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pozyskują głównie pracownicy socjalni poprzez przeprowadzenie rodzinnych wywiadów środowiskowych, kontakty z rodzinami i pracownikami innych instytucji pracujących na rzecz dzieci i rodzin. Bieżąca diagnoza problemów oraz zapotrzebowania na świadczenia realizowana jest corocznie w postaci sprawozdań. Podejmowane są działania profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom i promujące zdrowy styl życia. Natomiast informacje na temat oferty pomocowej dla rodzin umieszczane są na stronie internetowej GOPS, Facebooku, tablicach ogłoszeń, w prasie lokalnej oraz w broszurach i ulotkach.

Z informacji pochodzących od pracowników socjalnych wynika, że w 2024 roku w 22 rodzinach zdiagnozowano problemy opiekuńczo-wychowawcze, a 26 objętych było wsparciem asystenta. Rodziny, które z różnych powodów korzystają z pomocy finansowej GOPS, posiłków w szkole lub pomocy żywnościowej, a w których nie zdiagnozowano problemów opiekuńczo-wychowawczych stanowią grupę osób zagrożoną wystąpieniem podobnych problemów z dziećmi. Wsparciem dla rodzin jest pomoc asystenta, organizacja usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, a w szczególności pomoc dzienna w postaci zajęć w placówce wsparcia dziennego.

W gminie Szemud zadania własne w zakresie wspierania rodziny realizowane są we współpracy z Policją, sądem, szkołami, ośrodkiem zdrowia i organizacjami pozarządowymi. Zadania dotyczące tworzenia oraz rozwoju wsparcia w zakresie opieki nad dzieckiem oraz pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych są konieczne i należy je kontynuować.

Potrzeby dotyczące realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w Gminie Szemud:

1. Potrzeba dokonania diagnozy w zakresie wspierania rodziny, ze względu na kończący się program wspierania rodziny;
2. Potrzeba kontynuacji pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez zapewnienie asystentów rodziny;
3. Potrzeba zwiększenia dostępu do specjalistycznego wsparcia, w szczególności pomocy psychologicznej, pedagogicznej, terapeutycznej i mediacji;
4. Potrzeba organizowania i finansowania szkoleń dających możliwość podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny oraz innych osób pracujących na rzecz rodziny (pracownicy socjalni, członkowie grup diagnostyczno-pomocowych);
5. Potrzeba podjęcia działań zmierzających do wspierania rodzin w środowisku lokalnym poprzez finansowanie i organizację szkoleń oraz tworzenie warunków do działania rodzin wspierających;
6. Potrzeba kontynuacji funkcjonowania placówki wsparcia dziennego w Szemudzie oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci oraz potrzeba utworzenia kolejnych placówek lub pracy wychowawców w innych miejscowościach, ponieważ z uwagi na dojazdy, dzieci mieszkające w innych miejscowościach niż okolice Szemuda, nie mogą korzystać z tej możliwości wsparcia;
7. Potrzeba kontynuacji pomocy w postaci usług opiekuńczych w zależności od potrzeb;
8. Potrzeba utworzenia „grup wsparcia” lub „grup samopomocowych” dla członków rodzin, przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze;
9. Potrzeba kontynuowania współpracy w zakresie nieopłatnej pomocy prawnej;
10. Potrzeba kontynuacji współfinansowania pobytu dzieci w rodzinie zastępczej lub innej placówce;
11. Potrzeba kontynuacji monitoringu sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem i przeżywających trudności, w tym potrzeba rozwoju mieszkalnictwa społecznego, mieszkań wspomaganych lub treningowych dla młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz dla osób z niepełnosprawnościami;
12. Potrzeba kontynuacji działań w zakresie poszerzania świadomości mieszkańców gminy o ofercie pomocowej dla rodzin z dziećmi w Centrum Wsparcia Rodziny, oraz o procesach deinstytucjonalizacji.